

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: عتف_۲۲۰۲
ویرایش: ۱	صفحه: ۱

اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضا
تهیه کننده	محمدرضا آهنچیان	مدیرکل دفتر برنامه ریزی آموزشی	
تأیید کننده	مجتبی شریعتی نیاسر	معاون آموزشی	
تصویب کننده	منصور غلامی	وزیر علوم تحقیقات و فناوری	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
دفتر وزارتی			

	آیین نامه ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته	
	شماره: عتف_آ_۲۲۰۲	ویرایش: ۰۱
	تاریخ: ۱۳۹۷/۹/۲۱	صفحه: ۲ از: ۴

آیین نامه ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته

مقدمه

با استناد به سیاست‌های برنامه ششم توسعه و برنامه‌های کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در اجرای برنامه‌های چهارگانه طرح جامع مهارت‌افزایی و ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان و نیز به منظور پاسخ‌گویی به تقاضای اجتماعی از طریق کارآمدسازی برنامه‌های درسی و آموزشی آیین‌نامه حاضر با جهت‌گیری به سمت «ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان» به مرحله اجرا گذاشته می‌شود. جامعه هدف این برنامه دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته در تمام زیرگروه‌های آزمایشی و دانشگاه‌های دولتی کشورند.

ماده ۱. تعاریف

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
 دانشگاه: هریک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی دولتی وابسته به وزارت
 دفتر برنامه‌ریزی: دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت
 معاونت: معاونت آموزشی دانشگاه
 دانشجو: دانشجوی دوره کارشناسی پیوسته دانشگاه
 صنعت: حوزه کاری میدان عمل در یک رشته تحصیلی است که فراتر از مراکز صنعتی و در تراز جامعه است.

ماده ۲. اهداف

- ۲-۱. رفع کاستی‌های برنامه‌های آموزشی به منظور ارتقای توانمندی‌های دانشجویان و تربیت نیروی ماهر موردنیاز بازار کار کشور
- ۲-۲. انطباق هرچه بیشتر برنامه‌های درسی با نیازهای جامعه
- ۲-۳. متکی کردن برنامه‌های درسی بر شایستگی‌های حرفه‌ای دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها
- ۲-۴. روزآمدسازی و ارتقای کارآمدی برنامه‌های آموزشی از طریق ترکیب پیشرفت‌های دانش بشری در تراز جهانی با نیاز به شایستگی‌های شغلی منابع انسانی در تراز ملی
- ۲-۵. تقویت بنیه انسانی و مادی دانشگاه‌ها بر اساس جنبه‌های عملی برنامه، شامل آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، بازدیدها، عملیات میدانی، و سایر فعالیت‌های توانمندساز دانشجویان رشته‌های تحصیلی

شماره: عتف_آ_۲۲۰۲	آیین نامه ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته
ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۳۹۷/۹/۲۱	
صفحه: ۳ از: ۴	

ماده ۳. اجرای دقیق جنبه‌های عملی - کاربردی برنامه‌های درسی جاری

- ۳-۱. در ساختار سازمانی معاونت واحدی با نام واحد نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های درسی به منظور نظارت بر نحوه اجرای برنامه‌های درسی، به‌ویژه جنبه‌های عملی برنامه درسی مطابق با سرفصل‌های مصوب، تشکیل شود. شرح وظایف واحد یادشده باید به تصویب شورای برنامه‌ریزی دانشگاه برسد.
- تبصره: شاخص‌های نظارت متناسب با هر رشته-مقطع و به صورت سنجش‌پذیر تدوین شود.
- ۳-۲. به‌منظور ارتقای سطح اعتماد به سنجش میزان تحقق جنبه‌های عملی برنامه درسی ضروری است از اعضای هیئت‌علمی برگزیده در رشته‌های مربوطه استفاده شود. در این زمینه دانشگاه موظف است سازوکارهای مناسب را برای حمایت از اعضای هیئت‌علمی مشارکت‌کننده در اجرای جنبه‌های عملی برنامه درسی شناسایی و اجرایی کند.
- ۳-۳. ضروری است رئیس دانشگاه بودجه موردنیاز برای تحقق جنبه عملی برنامه‌های درسی را در سرجمع بودجه تفصیلی دانشگاه که به تصویب هیئت امنای می‌رسد پیش‌بینی کند.
- تبصره: برای دانشگاه‌های موفق در اجرای جنبه‌های عملی برنامه درسی بر اساس گزارش‌های موثق نظارتی تا ۲۰٪ بیش از بودجه سال گذشته مالی موضوع این آیین‌نامه از محل بودجه ستادی مشوق پیش‌بینی خواهد شد.

ماده ۴. طراحی و اجرای دروس اختیاری متناسب با نیازهای جامعه

- ۴-۱. دانشگاه باید ۴ تا ۱۰ واحد درسی مهارتی را به صورت اختیاری برای دانشجویان تعریف کند.
- تبصره ۱. دروس یادشده در قالب درس‌های ۱ یا ۲ واحدی طراحی شوند.
- تبصره ۲. طراحی دروس علاوه بر نیازهای جامعه مبتنی بر شایستگی‌های الزامی پایه در هر رشته - گرایش تحصیلی باشد.
- ۴-۲. واحدهای یادشده از سال دوم تحصیلی دانشجو به بعد ارائه شوند.
- تبصره ۱. در شرایط خاص و با تشخیص معاونت آموزشی در سال اول نیز قابل ارائه می‌باشند.
- تبصره ۲. نمره دروس اختیاری، مانند سایر درس‌ها، در کارنامه تحصیلی دانشجو قید می‌شود ولی در میانگین کل (به استثنای درس ارزش‌های دفاع مقدس) محاسبه نمی‌شود.
- تبصره ۳. دانشگاه می‌تواند گواهی گذراندن دروس اختیاری را پس از پایان هر نیمسال به دانشجو اعطا کند.
- ۴-۳. اولویت تدریس با اعضای هیئت‌علمی دارای سابقه ارتباط با جامعه، صنعت و بخش خصوصی است. جز ایشان، کارشناسان خبره سایر بخش‌های جامعه نیز به عنوان مدرّس دعوت می‌شوند.
- ۴-۴. دانشگاه در صورت ضرورت برنامه‌های آموزشی مبتنی بر کسب‌وکار را به صورت مشترک با دانشگاه جامع علمی- کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و سایر دستگاه‌ها برگزار می‌کند.

شماره: عتف_۲۰۲_۲۲	آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته
ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۳۹۷/۰۹/۲۱	
صفحه: ۴ از: ۴	

ماده ۵. اجرای آموزش‌های فرابرنامه‌ای متناسب با هر رشته و نیاز بازار کار

۵-۱. معاونت مسئول برنامه‌ریزی و اجرای آموزش‌های فرابرنامه‌ای، مانند co-op، استارت‌آپ^۲، مسابقات حرفه‌ای- عملی، و آموزش‌های کارآفرینی، با تمرکز بر شناسایی و پرورش شایستگی‌های پایه، استعدادیابی و هدایت شغلی، پرورش جنبه‌های نگرشی مرتبط با کار و حرفه، قوام‌یابی اخلاق کار و حرفه، و شناسایی نقاط قوت و ضعف دانشجویان.

تبصره ۱. آموزش‌های فرابرنامه‌ای نباید در برنامه آموزش‌های رسمی و روند تحصیلی دانشجویان خللی ایجاد کند.
تبصره ۲. دانشگاه در صورت تصویب هیئت امنای بخشی از هزینه آموزش‌های موضوع این ماده را از دانشجویان اخذ می‌کند.

۵-۲. طرح‌های فرابرنامه‌ای مانند سایر دروس ارزیابی و در کارنامه تحصیلی دانشجویان ثبت نمی‌شوند.
تبصره: دانشگاه گواهی گذراندن هر یک از طرح‌ها را پس از پایان دوره به دانشجویان اعطا می‌کند.

۵-۳. اگر دانشگاه تشخیص داد که شرکت دانشجویان در آموزش‌های فرابرنامه‌ای طولانی‌مدت خللی در روند تحصیلی آنان ایجاد خواهد کرد می‌تواند در چارچوب سازوکارهای قانونی مالی و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه تا سقف دو نیمسال آنان را از پرداخت جریمه تحصیلی معاف کند.

۵-۴. معاونت می‌تواند با همکاری سایر معاونت‌های دانشگاه از ظرفیت انجمن‌های علمی و حرفه‌ای (اعم از دانشجویی و غیردانشجویی) استفاده کند.

۵-۵. ضروری است دانشگاه تدابیری برای حفظ ایمنی و سلامت دانشجویان ثبت‌نام‌کننده در آموزش‌های فرابرنامه‌ای بیندیشد.

ماده ۶. رصد وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشجویان

۶-۱. معاونت موظف است وضعیت اشتغال پایدار دانش‌آموختگان هر رشته را پیش و کنترل کند و ضمن ارسال گزارش به گروه‌های آموزشی مربوطه نتیجه را به منظور بازنگری و بهبود مداوم این قبیل برنامه‌ها و تحلیل اثربخشی آموزش دانشگاهی کارگروه‌های تخصصی دفتر برنامه‌ریزی به وزارت گزارش کند.

تبصره: گزارش‌های دانشگاه باید حداقل مربوط به دانش‌آموختگان چهار سال قبل باشد.

۶-۲. معاونت باید برای فراهم کردن سازوکار مناسب به منظور رصد وضعیت دانش‌آموختگان برنامه خود را به تصویب هیئت رئیسه دانشگاه برساند.

آیین‌نامه حاضر با ۱ مقدمه، ۶ ماده و ۱۱ تبصره در تاریخ ۹۷/۹/۲۱ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ در دانشگاه‌های دولتی وابسته به وزارت علوم لازم‌الاجراست.

۱. برنامه‌های تحصیلی‌ای که به منظور هدف‌های مشترک دانشگاه با شرکت‌ها و سازمان‌هایی که اشتراک منافع دارند طراحی و اجرا می‌شود.
۲. شرکت‌های نوپایی که با طرحی ساده شروع می‌شوند و به سرعت با رسیدن به تولید و کسب ثروت رشد می‌کنند.